T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/97
KARAR NO : 2020/92
KARAR TR : 24.02.2020

ÖZET: Adli yargı yerince başvuru konusunda çözümün idari yargı yerine ait olduğu gerek-çesiyle verilmiş görevsizlik kararı ile idari yargı yerince usule ilişkin olarak verilen karar arasında hüküm uyuşmazlığı oluştuğu ileri sürülerek, Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan BAŞVURU-NUN, 2247 sayılıKanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarını taşımaması nedeniyle aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesi İsteminde
Bulunan Davacı : İ.G.
Vekili : Av. R.B.
Davalı : Talas Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. C.Ş.

OLAY : Talas Belediye Başkanlığının 09.08.2017 gün ve 244 sayılı Encümen Kararı ile, Belediye Zabıta Müdürlüğü ekiplerince, işletmeciliğini davacı İ.G.'ın yaptığı Kiçiköy Mahallesi, İnönü Sokak No:… adresinde faaliyet gösteren H. K. (K.K ve L.K ve Y.D.) isimli işletmeye 02.08.2017 günü saat 22.30 sıralarında yapılan kontrolde, yüksek sesle canlı müzik yapıldığının tespit edildiğinden bahisle, K.K ve L.K ve Y.D. (H. K.) adına, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 6. maddesinin birinci fikrasının (d) bendi uyarınca 1.287,00 TL idari para cezası verilmiş, verilen idari para cezası, Talas Belediyesi Zabıta Müdürlüğünün 11.08.2017 gün ve …-304/99953 sayılı yazısı ile ilgili derneğe bildirilmiş;

Talas Belediye Başkanlığının 17.08.2017 gün ve 248 sayılı Encümen Kararı ile, İlçe Emniyet Müdürlüğü ekiplerince, işletmeciliğini davacı İ.G.'ın yaptığı Kiçiköy Mahallesi, İnönü Sokak No:… adresinde faaliyet gösteren H. K. (K.K ve L.K ve Y.D.) isimli işletmeye 10.08.2017 günü saat 00.20 sıralarında yapılan kontrolde, yüksek sesle canlı müzik yapıldığı (2.kez) tespit edildiğinden bahisle, K.K ve L.K ve Y.D. (H. K.) adına, 2559 sayılı Kanun'un 6. maddesinin birinci fikrasının (d) bendi uyarınca 2.574,00 TL idari para cezası verilmiş, verilen idari para cezası Talas Belediyesi Zabıta Müdürlüğü-nün 22.08.2017 gün ve …-304/100432 sayılı yazısı ile davacıya bildirilmiş;

Talas Belediye Başkanlığının 17.08.2017 gün ve 249 sayılı Encümen Kararı ile, Belediye Zabıta Müdürlüğü ekiplerince, işletmeciliğini davacı İ.G.'ın yaptığı Kiçiköy Mahallesi, İnönü Sokak No:… adresinde faaliyet gösteren H. K. (K.K ve L.K ve Y.D.) isimli işletmeye 10.08.2017 günü saat 23.00 sıralarında yapılan kontrolde, yüksek sesle canlı müzik yapıldığı (3.kez) tespit edildiğinden bahisle, K.K ve L.K ve Y.D. (H. K.) adına, 2559 sayılı Kanun'un 6. maddesinin birinci fikrasının (d) bendi uyarınca 5.148,00TL idari para cezası verilmiş, verilen idari para cezası Talas Belediyesi Zabıta Müdürlüğünün 22.08.2017 gün ve …-304/100433 sayılı yazısı ile davacıya bildirilmiş;

Talas Belediye Başkanlığının 13.09.2017 gün ve 269 sayılı Encümen Kararı ile, İlçe Emniyet Müdürlüğü ekiplerince, işletmeciliğini davacı İ.G.'ın yaptığı Kiçiköy Mahallesi, İnönü Sokak No:… adresinde faaliyet gösteren H. K. (K.K ve L.K ve Y.D.) isimli işletmeye 23.08.2017 günü saat 22.20 sıralarında yapılan kontrolde, yüksek sesle canlı müzik yapıldığı (4.kez) tespit edildiğinden bahisle, K.K ve L.K ve Y.D. (H. K.) adına, 2559 sayılı Kanun'un 6. maddesinin birinci fikrasının (d) bendi uyarınca 10.296,00TL idari para cezası verilmiş, verilen idari para cezası Talas Belediyesi Zabıta Müdürlüğü-nün 15.09.2017 gün ve …-304/101459 sayılı yazısı ile davacıya bildirilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

KAYSERİ 2. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ; 17.09.2018 gün ve D.İş: 2017/5169 sayı ile, 2559 sayılı Kanun'un 6. maddesinde öngörülen idari para cezalarının, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verileceğinin, verilen idari para cezalarına dair kararların ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edileceğinin, bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceğinin ilgili Kanun'da belirtildiği açıklanarak, başvuru konusunda çözümün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

KAYSERİ 2.İDARE MAHKEMESİ; 25.03.2019 gün ve E:2018/836, K:2019/200 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fikrasının (b) bendi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddine karar vermiş, davacı vekili tarafından yapılan istinaf başvurusu, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 9. İdari Dava Dairesi'nin

20.06.2019 gün E:2019/769, K:2019/740 sayılı kararı ile incelenmeksizin reddedilmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK:

Davacı vekili, 21.01.2020 havale tarihli hüküm uyuşmazlığının giderilmesi talepli dilekçesinde özetle; davacı İ.G.'ın açmış olduğu davada, Kayseri 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 17.09.2018 gün ve D.İş: 2017/5169 sayılı kararı ile itirazın görev nedeniyle reddine karar verilerek, davada görevli mahkemelerin İdare Mahkemeleri olduğu şeklinde hüküm kurulduğu, Kayseri 2. İdare Mahkemesi'nin vermiş olduğu kararda ise; davanın ehliyet yönünden reddine istinaf yolunun açık olduğuna şeklinde karar verildiği, istinaf başvurusu üzerine, Bölge İdare Mahkemesi 9. İdari Dava Dairesince de başvurunun dava değil itiraz olarak nitelendirildiği bundan mütevellit de İdare Mahkemesince verilen kararın kesin olduğunun açıkça belirtildiği şeklinde karar ile istinaf başvurusunun incelenmeksizin reddine şeklinde hüküm kurulduğu, böylece ortaya çıkan bu hüküm uyuşmazlığının giderilmesini talep etme zorunluluğunun hasıl olduğu, davacının; Talas Belediyesi Zabıta Müdürlüğünün 11.08.2017 tarih ve 39705502 304/99953 sayılı, 22.08.2017 tarih ve 39705502 304/100432 sayılı, 22.08.2017 tarih ve 39705502 304/100433 sayılı, 15.09.2017 tarih ve 39705502 304/101459 sayılı idari para cezalarının kaldırılmasına karar verilmesini talep ettiği, sebebin ise, söz konusu işyerinin sahibi ve işletmecisi olmadığı, kesilen idari para cezalarının lokalin işletmecisi olan İsa Şahin adına kesilmesi gerektiği halde, adına düzenlendiğinden bahisle bu para cezalarının usule ve kanuna aykırı düzenlendiği, haksız yere kesilen bu idari para cezalarından sorumlu tutulmaması gerektiği şeklinde açıklandığı, açılan bu davanın Kayseri 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 17.09.2018 gün ve D.İş: 2017/5169 sayılı kararıyla görev nedeniyle reddine karar verilerek, davada görevli mahkemelerin İdare Mahkemeleri olduğu şeklinde hüküm kurulduğu ve bu kararın kesinleştiği, bunun üzerine idari para cezalarının iptali için açılan davada, Kayseri 2. İdare Mahkemesinin 25.03.2019 gün ve E:2018/836, K:2019/200 sayılı kararı ile de, davanın ilgili tüzel kişilik tarafından açılması gerektiği, davacının da bu tüzel kişiliği dava açma konusunda temsile yetkili olmadığı gibi davayı kendi adına açtığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddine şeklinde hüküm kurulduğu, istinaf başvurusunun, Ankara Bölge idare Mahkemesi 9. Dava Dairesince 20.06.2019 gün ve E.2019/769 ve K.2019/740 sayılı kararı ile, kararın kesin olduğu gerekçesiyle istinaf incelemesine olanak bulunmadığı şeklinde hüküm kurulduğu ve bu kararın da kesinleştiği, daha sonra bireysel başvuru yoluna başvurmak suretiyle Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunduğu, Anayasa Mahkemesi Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca 31.12.2019 gün ve Başvuru Numarası: 2019/29568 sayılı karar ile, başvurunun, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna şeklinde hüküm kurulduğu, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesine göre tarafları, konusu ve sebebi aynı olan ve kesinleşen çelişik kararların bulunması durumunda, hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olduğu durumlarda hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabul edildiği, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/1. maddesinde adil yargılama hakkı ile ilgili genel ilkenin belirlendiği, buna göre yargılamanın, Kanunla kurulan bağımsız ve tarafsız mahkeme önünde, makul sürede, açık/aleni ve hakkaniyete uygun olarak yapılması gerektiği, söz konusu olayda adil yargılanma hakkının gözetilmesi, oluşan hukuksuzluğun giderilmesi ve haksız yere davacı adına verilen idari para cezalarının iptali ve ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi için durumun Uyuşmazlık Mahkemesine sunulması gerektiğini açıklayarak, Kayseri 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 17.09.2018 gün ve D.İş: 2017/5169 sayılı kararıyla Kayseri 2. İdare Mahkemesinin 25.03.2019 gün ve E:2018/836, K:2019/200 sayılı kararı ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi 9. Dava Dairesince verilen 20.06.2019 gün ve E:2019/769, K:2019/740 sayılı kararı arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemi ile Mahkememize başvurmuştur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin son fıkrasında, "İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır." şeklindeki düzenleme ile, hüküm uyuşmazlığına ilişkin taleplerde, olumsuz görev uyuşmazlığına ilişkin aynı Kanun'un 15 ve 16. maddelerinin uygulanacağı açıkça belirtilmiştir.

2247 sayılı Kanun'un 16. maddesinde ise, "Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmaz-lığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na ya da Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesi konusunda görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir." şeklindeki düzenleme ile, görüş için dosyanın takdir yetkisi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na bırakılmıştır.

Bu kapsamda, 2247 sayılı Kanun'un 6. maddesinde, "İlgili Başsavcılar veya görevlen-direcekleri yardımcıları, gerekli gördüklerinde veya Mahkemece gerekli görülen durumlarda yazılı olarak düşüncelerini bildirirler veya toplantılarda sözlü açıklamalarda bulunurlar, oya katılmazlar." şeklindeki düzenleme ve dosya muhteviyatı birlikte değerlendirildiğinde, dosyanın görüş için ilgili Başsavcılıklara gönderilmesinin usul ekonomisi ve yargılamanın sürüncemede bırakılmaması ilkeleri yönünden yerinde olmayacağı kanaatine ulaşılmış, Başkanlıkça, 2247 sayılı Kanun'un 24 ve 16. maddeleri uyarınca ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri alınmamıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 24.02.2020 tarihli toplantısında: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığı altında düzenlenen 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hâkim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır." denilmiş;

"Hüküm Uyuşmazlığı" başlıklı 24. maddesinde, "(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1nci maddede

gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır." hükmü yer almıştır.

Buna göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için;

a)Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b)Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c)Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d)Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi düzenlemesinden de açıkça anlaşılacağı üzere, hüküm uyuşmazlığı oluştuğundan bahsedilebilmesinin temel şartı, iki ayrı yargı koluna tabi iki farklı mahkeme tarafından verilen kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, başka bir ifade ile, davanın esasına ilişkin olarak verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunması gereğidir.

Ancak davacının, hüküm uyuşmazlığının giderilmesine ilişkin olarak Mahkememize verdiği 21.01.2020 tarihli dilekçesinde, farklı yargı kollarına ait iki farklı mahkeme tarafından verilen davanın esası ile ilgili iki ayrı hükmü dava konusu etmediği, adli yargı yerine yaptığı başvuru sonucunda, Kayseri 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 17.09.2018 gün ve D.İş: 2017/5169 sayılı kararı ile, başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı ile, idari yargı yerine açtığı dava sonucunda, Kayseri 2. İdare Mahkemesinin 25.03.2019 gün ve E:2018/836, K:2019/200 sayılı kararı ile, davanın ilgili tüzel kişilik tarafından açılması gerektiği, davacının da bu tüzel kişiliği dava açma konusunda temsile yetkili olmadığı gibi davayı kendi adına açtığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddine şeklinde verilmiş bir karar arasında oluştuğunu ileri sürdüğü hüküm uyuşmazlığı nedeniyle Mahkememize başvurduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarını taşımaması nedeniyle, başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen, uyuşmazlık yaratan hükümlerin, kararlarda davanın esasının hükme bağlanması, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması şartlarını taşımaması nedeniyle, BAŞVURUNUN, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 24.02.2020 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN